

Помазнюк Т. А.,
здобувач вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування
Науковий керівник: **Хилько І. І.,**
старший викладач кафедри економічної кібернетики,
комп'ютерних наук та інформаційних технологій,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Розвиток цифрових технологій в українських банках є актуальним напрямом у контексті сучасного фінансового ринку. Актуальність цієї теми обумовлена стрімким розвитком інформаційних технологій та їх впливом на сучасний банківський сектор. Українські банки все більше орієнтуються на впровадження цифрових інновацій з метою покращення якості обслуговування клієнтів, оптимізації внутрішніх процесів та збільшення конкурентної здатності. Проте, незважаючи на цей потенціал, існують ряд проблем, які гальмують повноцінний розвиток цифровізації українських банків. Інновації, що впроваджуються в бізнес-середовище банку, мають такі характерні риси. По-перше, банки підпадають під дію системи регулювання та нагляду. Регулювання та нагляд можуть обмежувати інноваційний процес. По-друге, більшість нововведень у банківській сфері є адаптацією рішень з інших галузей або реакцією на змінні потреби клієнтів. По-третє, основним засобом захисту інтелектуальної власності, що є предметом банківської інновації, не є патентний захист, а ноу-хау та авторські права. І нарешті, банківські інновації базуються на прикладних наукових дослідженнях, а не на фундаментальних наукових дослідженнях. Тим самим витрати на інноваційну діяльність банку значно зменшуються [1].

Розробка нових банківських послуг та продуктів передбачає значні зміни або корекції стратегій багатьох українських банків. Ці ініціативи повинні бути орієнтовані на конкретні сегменти клієнтів – як фізичних осіб, так і юридичних суб'єктів, забезпечуючи індивідуальне чи корпоративне обслуговування. Це призводить до розробки унікальних інновацій, які найбільш точно відповідають потребам клієнтів та вимогам банку.

Професійні експерти визначають кілька основних напрямків для українських банків у впровадженні цифрових технологій:

- цифрові банки – це реалізація фінансових послуг через електронні та мобільні платформи, що поліпшує комунікацію та взаємодію з клієнтами, якість обслуговування та знижує витрати часу та коштів, а також значно підвищує рівень захисту особистих даних;
- електронні системи платежів, що отримують комісію від продавця товару, який користується платформою;
- P2P-кредитування – це форма надання позики між непов'язаними особами без участі традиційних фінансових посередників;

• краудсорсинг – це технологія, що дозволяє мобілізувати ресурси шляхом використання інформаційних технологій для вирішення питань, що можуть стосуватися бізнес-сектору, суспільства та держави [2].

Сьогодні більшість фінансових установ в Україні пропонують дистанційне банківське обслуговування. Найбільш успішними та передовими учасниками ринку вважаються інтернет-сервіси «ПриватБанку», Monobank, ПУМБ, «Ощадбанку», «Альфа Банку», «Укрсоцбанку» та «Кредит Агріколь Банку». Детальна інформація про сучасні інноваційні банківські технології у цих банках представлена в рис 1.

Назва банку	Показники	
ПриватБанк	– система онлайн-банкінгу в мобільному додатку та на ПК – термінали самообслуговування – банкомати – чат бот – служба підтримки – Google Pay – Apple Pay	FacePay24, Поведінкова біометрія, Електронні білети, Замовлення товарів через мобільний додаток, карти для дітей, карта з індивідуальним дизайном, поповнення депозитів через QR-код, Консьєрж сервіс, Бонус+ від партнерів
Monobank		Розділення рахунку під час оплати з карти в ресторанах/кафе, Shake and Pay (спосіб оплати допомогою геолокації), карти без номерів, інтерактивній CVV, перший банк без відділень, кешбек реальними грошима, поповнення карти за допомогою книги контактів телефону Поповнення через QR-код, віртуальні картки у валюті
ПУМБ		Фестивальна картка, можливість страхування авто та туристичне страхування, інтернет-банкінг у Viber
Ощадбанк		Картка Киянина, миттєва карта лише за номером, Дитяча карта, Муніципальна карта, корпоративні картки, віртуальні картки
Альфа Банк		TravelCard, бронювання готелів, білетів, кешбек
Укрсоцбанк		Випуск додаткової карти, консьєрж-сервіс, юридичні та медичні консультації, бронювання готелів
Кредит Агріколь Банк		Валютні карти, карти для дітей, Garmin Pay
Райффайзен Банк Аваль		

Рис. 1. Перелік послуг інтернет-банкінгу, що доступні у провідних банках України

Джерело: розроблено автором на основі [3]

В Україні відбулася значна інновація – створено перший небанк під назвою «Monobank», який налічує понад 2 мільйони клієнтів. Всі фінансові операції здійснюються через мобільний додаток на смартфоні, а служба підтримки надає консультації по телефону. Зараз спостерігається перехід від класичного банку до динамічної системи цифрового банку, що спрямована на поступове підвищення його конкурентоспроможності [4].

Оскільки суспільство все більше користується Інтернет-сервісами, майбутнє банківське обслуговування буде суттєво відрізнятися, з великим акцентом на децентралізовані криптографічні системи. Використання програмного забезпечення з відкритим вихідним кодом та розподілена архітектура можуть знизити вартість банківських ІТ і підвищити їх стійкість. Створення Інтернет-стандартів регулювання дозволить забезпечити криптографічне підтвердження платоспроможності та особистості клієнта. Це зробить банки більш прозорими, а споживачі – більш конфіденційними. Такий перехід на якісно новий рівень розвитку людства за допомогою діджиталізації може позитивно вплинути як на людей, так і на навколишнє середовище [5].

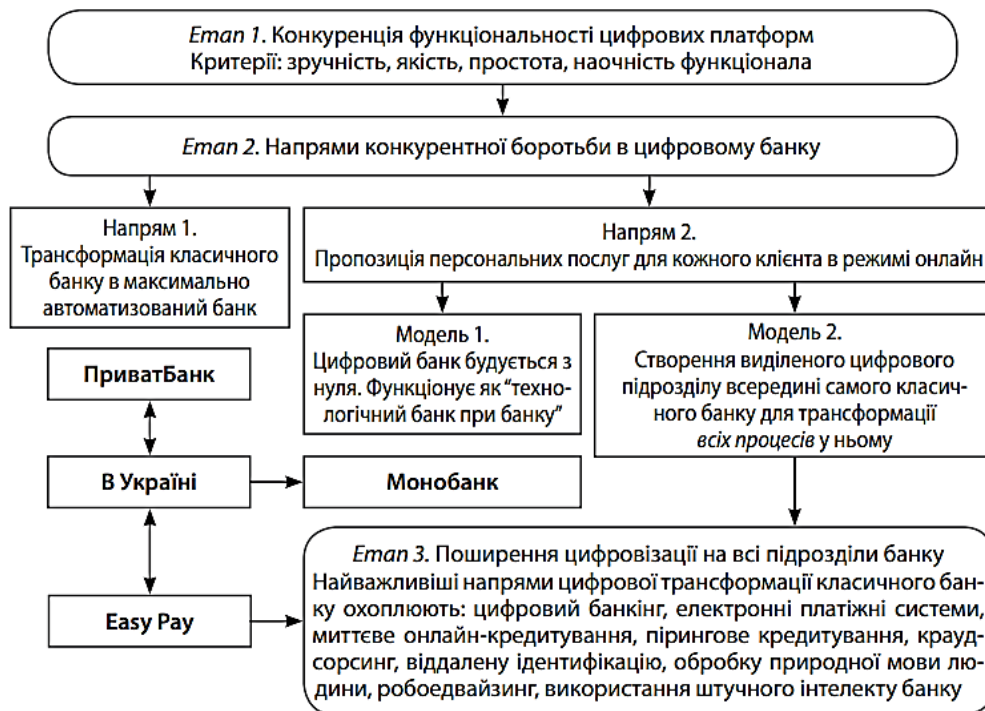

Рис. 2. Схема трансформації класичного банку в динамічну систему цифрового банку за поетапного формування напрямів поширення цифровізації
Джерело: розроблено автором на основі [4]

Розвиток цифрових технологій українських банків стає ключовим напрямком у контексті сучасного фінансового ринку. Це обумовлена стрімким розвитком інформаційних технологій та їх впливом на банківський сектор. Українські банки все більше орієнтуються на впровадження цифрових інновацій з метою поліпшення обслуговування клієнтів, оптимізації внутрішніх процесів та збільшення конкурентоздатності. Проте, незважаючи на потенціал, існують проблеми, такі як обмеження регулювання та нагляду, а також нестабільність інноваційних процесів. У світлі цих технологічних змін, майбутнє банківського обслуговування буде визначатися децентралізованими технологіями та використанням відкритого коду, що підвищить прозорість та безпеку. Цей перехід на новий рівень розвитку свідчить про зростання впливу цифровізації на суспільство і навколишнє середовище.

Список використаних джерел

- Белозьоров О. В. Сучасні інноваційні технології у банківській практиці. *Розвиток банківських послуг та інновацій в цифровій економіці: тези доп. II Всеукр. наук.-практ. інтерн.-конф. студ., аспір. і мол. вчен. (м. Київ, 14 квітня 2019 р.) / за ред. Л. О. Примостка. Київ : КНЕУ, 2019. 63 с.*
URL: <http://surl.li/tipzf> (дата звернення: 30.04.2024).
- Штучний інтелект та інші виклики: як цифровий банкінг трансформується в Україні. *Fintech insider. 2023 р.*
URL: <http://surl.li/tipzh> (дата звернення: 30.04.2024).

3. Міщенко Л. О., Сіліна І. С., Колесник Д. С. Цифрові технології в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку в Україні. *Гроші, фінанси і кредит*. 2019 р. Випуск 38. С. 370. URL: <http://surl.li/tiqig> (дата звернення: 30.04.2024).

4. Коваленко В. В. Цифрова трансформація банківського сектору економіки України. *Фінанси України*. 2021 р. №3. С. 91-92.

URL: <http://surl.li/tiqii> (дата звернення: 30.04.2024).

5. Білошапка В. С. Сучасні інноваційні технології у банківській практиці. *Розвиток банківських послуг та інновацій в цифровій економіці: тези доп. II Всеукр. наук.-практ. інтерн.-конф. студ., аспір. і мол. вчен. (м. Київ, 14 квітня 2019 р.)* / за ред. Л. О. Примостка. Київ : КНЕУ, 2019. 66-67 с.

URL: <http://surl.li/tipzf> (дата звернення: 30.04.2024).